

ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

ΘΕΜΑΤΑ

A. ΚΕΙΜΕΝΑ

Κείμ. Α', « ΜΙΑ ΜΕΓΑΛΟΨΥΧΗ ΠΡΑΞΗ »

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Β/ΘΜΙΑΣ ΚΑΙ Β/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

copyright © 2005- 2006

Ἴπει δὲ Δάτις ὑπὸ Δαρείου πεμφορθεὶς λόγῳ μὲν ἐπιθεῖναι οἴκην Ἀθηναίοις, ὅτι Σάρδεις ἐνέπρησαν. ἔργῳ δὲ καταστρέψασθαι τοὺς Ἕλληνας, εἰς Μαραθῶνα παντὶ τῷ στόλῳ κατέσχε καὶ τὴν χώραν ἐπόρθει. τῶν δέκα καθεστῶτων τοῖς Ἀθηναίοις ἐπὶ τὸν πόλεμον στρατηγῶν μέγιστον μὲν εἶχεν ἀξίωμα Μιλτιάδης, δόξῃ δὲ καὶ δυνάμει δεύτερος ἦν Ἀριστείδης. Καὶ τότε περὶ τῆς μάχης γνώμη τῇ Μιλτιάδου προσθέμενος οὐ μικρὰν ἐποίησε βροπήν· καὶ παρ' ἡμέραν ἐκάστου στρατηγῶν τὸ κράτος ἔχοντας, ὡς περιήλθεν εἰς αὐτὸν ἡ ἀρχή, παρέδωκε Μιλτιάδῃ, διδάσκων τοὺς συνάρχοντας ὅτι τὸ πείθεσθαι καὶ ἀκοιουθεῖν τοῖς εὖ φρονουῦσιν, οὐκ αἰσχρὸν, ἀλλὰ σεμνὸν ἐστὶ καὶ σωπῆριον.

Πλούταρχος, Ἀριστείδης, 5, 1-3

Κείμ. Δ', « Η ΣΠΑΡΤΙΑΤΙΣΣΑ ΜΑΝΑ »

Πάντων οὖν ἐτοίμων γενομένων ἀφίκοντο μὲν εἰς Ταίναρον πεζῇ καὶ προὔπεμψεν ἡ δύναμις αὐτούς ἐν τοῖς ὅπλοις· μέλλουσα δὲ τῆς νεῶς ἐπιβαίνειν ἡ Κρατησίκλεια τὸν Κλεομένη μόνον εἰς τὸν νεῶν τοῦ Ποσειδῶνος ἀπήγαγε, καὶ περιβαλοῦσα καὶ κατασπασαμένη διαλγοῦντα καὶ συντεταραγμένον, « Ἄγε », εἶπεν, « ὦ βασιλεῦ Λακεδαιμονίῳ », ὅπως, ἐπὶ ἔξω γενώμεθα, μηδεὶς ἴδη δακρύοντας ἡμᾶς μηδὲ ἀνάξιόν τι τῆς Σπάρτης ποιοῦντας. Τοῦτο γὰρ ἐφ' ἡμῖν μόνον· αἱ τύχαι δέ, ὅπως ἂν ὁ δαίμων διδῶ, πάρεσις ». Ταῦτα δ' εἰποῦσα καὶ καταστήσασα τὸ πρόσωπον, ἐπὶ τὴν ναῦν ἐχώρει τὸ παιδίον ἔχουσα, καὶ διὰ τάχους ἐκέλευσεν ἀπαίρειν τὸν κυβερνήτην.

Πλούταρχος, Ἄγεις, 22, 5-6

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να μεταφράσετε το κείμενο Α'.
2. α) Με ποια πρόφαση ἦρθε ο Δάτις στην Ελλάδα; Ποιος ἦταν ο πραγματικός στόχος του;
β) Ποιο εἶναι τὸ κοινὸ στοιχεῖο ὡς πρὸς τὸ ἦθος τῶν προσώπων (Αριστείδης-Κρατησίκλεια) στα κείμενα Α' καὶ Δ'.
3. α) Να συνδυάσετε τις λέξεις τῆς στήλης Α' με τις συνώνυμὲς τους ἀπὸ τῆς στήλης Β' :

- Α'
- α. ανελλιπής
  - β. συνεσταλμένος

- γ. θεμιτός
- δ. φερέγγυος
- ε. υπερόπτης

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Β/ΘΜΙΑΣ ΚΑΙ Β/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

copyright © 2005- 2006

στ. ευσταθής
ζ. ανένδοτος
η. λιποβαρής

3. σταθερός
4. ανυποχώρητος
5. αδιάκοπος
6. δίκαιος

Β'
1. αδύνατος
2. αλαζόνας

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Α/ΘΜΙΑΣ ΚΑΙ Β/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ
copyright © 2005- 2006

7. υπερπαλός
8. αξιόπιστος

β) Να σχηματίσετε προτάσεις με τις λέξεις: ασύδοτος- η- ο, μετάσταση, ανεξίτηλος- η- ο, παραφέρομαι.

4. α) εποίησε: να γράψετε το β' ενικό πρόσωπο σε όλες τις εγκλίσεις του ενεστώτα (χωρίς το απαρέμφατο και τη μετοχή)

κατέσχε: να γράψετε το γ' πληθυντικό πρόσωπο σε όλες τις εγκλίσεις του αορίστου β' (χωρίς το απαρέμφατο και τη μετοχή).

β) αισχρόν, μέγιστον: να γράψετε τα παραθετικά αυτών των επιθέτων και στους άλλους δύο βαθμούς, χωρίς ν' αλλάξετε πτώση, γένος και αριθμό.

ΘΕΤΙΚΟΣ

Αισχρόν

.....

ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΟΣ

.....

.....

ΥΠΕΡΘΕΤΙΚΟΣ

.....

μέγιστον

5. α) Να αναγνωρίσετε συντακτικά τους παρακάτω όρους από το κείμενο Α' :

εξ Μαραθωνα: είναι..... που δηλώνει .....

αίωμα: είναι..... στο.....

η αρχή: είναι..... στο.....

σμύρον: είναι..... στο.....

β) Να αναγνωρίσετε ως προς το είδος τους τις παρακάτω δευτερεύουσες προτάσεις από το κείμενο Α' :

«ἐπεὶ δὲ Δατις... Ἕλληνας»

«ὅτι Σάρδεις ἐνέπρησαν»

«ὅς περιηλθεν εἰς αὐτόν ἡ ἀρχή»

ὅτι το πείθεσθαι .....σωτήριον»

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Α/ΘΜΙΑΣ ΚΑΙ Β/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ
copyright © 2005- 2006

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Α/ΘΜΙΑΣ ΚΑΙ Β/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ
copyright © 2005- 2006